

แผนปฏิบัติการ ด้านการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน
“จังหวัดสะอาด” ระดับ อปท. ระยะ ๑ ปี
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘

โดย สำนักปลัด
องค์การบริหารส่วนตำบลพรหมนิมิต
อำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์

บทนำ

๑. หลักการและเหตุผล

ตามที่กระทรวงมหาดไทย ได้จัดทำแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๘ เพื่อให้การจัดการขยะมูลฝอยของประเทศมีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องและเป็นไปตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๖๕-๒๕๗๐) เพื่อดำเนินการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการดังกล่าวให้เป็นไปตามกรอบการดำเนินงาน เป้าประสงค์ และตัวชี้วัด

องค์การบริหารส่วนตำบลพรหมนิมิต เห็นความสำคัญของปัญหาขยะมูลฝอยที่ทุกภาคส่วนต้องร่วมกันแก้ไข ปัญหาจึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการด้านการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระยะ ๑ ปี (ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๖๘) ให้สอดคล้องกับแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศเพื่อใช้ประกอบในการดำเนินโครงการในปีงบประมาณ ๒๕๖๘ และประกอบการขอรับการจัดสรร งบประมาณประจำปี ๒๕๖๘ เพื่อที่จะสามารถดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายในพื้นที่ตำบลพรหมนิมิต ให้มีประสิทธิภาพและมีความต่อเนื่อง

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อให้ทุกหมู่บ้าน/ชุมชนมีกิจกรรมการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยหรือการนำขยะมูลฝอยไปใช้ ประโยชน์ตามหลักการ ๓ Rs

๒.๒ เพื่อให้หมู่บ้าน/ชุมชน มีกิจกรรมการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยและมีการติดตั้ง “จุดรวบรวมขยะอันตรายชุมชน” เพื่อให้กากอุตสาหกรรมที่เป็นอันตราย และมูลฝอยติดเชื้อ ได้รับการกำจัดอย่างถูกต้องตามหลัก วิชาการเพิ่มขึ้น

๒.๓ เพื่อให้ส่วนราชการในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลพรหมนิมิต มีส่วนร่วมรณรงค์ลดปริมาณขยะมูลฝอยภายใต้หลักการ ๓Rs ประชาธิปไตย

๒.๔ ประชาชนในพื้นที่ที่มีความตระหนักและความเข้าใจในการจัดการขยะที่ต้นทางเพิ่มขึ้น เพื่อลดปัญหางบประมาณในการจัดการ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการเกิดก๊าซเรือนกระจก

๒.๕ ขยะอินทรีย์ครัวเรือนได้รับการบริหารจัดการและนำไปใช้ประโยชน์

๒.๖ ผู้สมัครสมาชิกอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก (อถล.) เพิ่มขึ้น และมีกิจกรรมที่ส่งเสริมสิ่งแวดล้อมและพัฒนาสภาพแวดล้อมชุมชน

๒.๗ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นใช้ระบบสารสนเทศเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการขยะอย่างมีประสิทธิภาพ

๓. นิยามความหมายและประเภทของขยะมูลฝอย

ขยะหรือมูลฝอย (Solid waste) คือ เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า เศษวัตถุ ถุงพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร เถ้า มูลสัตว์ ซากสัตว์หรือสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์หรือที่อื่น และ หมายรวมถึงมูลฝอยติดเชื้อ มูลฝอยที่เป็นพิษ หรืออันตรายจากชุมชนหรือครุวเรือน ยกเว้นวัสดุที่ไม่ใช้แล้วของ โรงงานซึ่งมีลักษณะและคุณสมบัติที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน

มูลฝอยติดเชื้อ คือ มูลฝอยที่มีเชื้อโรคปะปนอยู่ในปริมาณหรือมีความเข้มข้นซึ่งถ้ามีการสัมผัสหรือใกล้ชิดกับ มูลฝอยนั้นแล้วสามารถทำให้เกิดโรคได้

ประเภทของขยะมูลฝอย ขยะมูลฝอย สามารถแบ่งตามลักษณะทางกายภาพของขยะได้เป็น ๔ ประเภท ได้แก่

๑. **ขยะย่อยสลาย (Compostable waste) หรือ มูลฝอยย่อยสลาย** คือ ขยะที่เน่าเสียและย่อยสลายได้เร็ว สามารถนำมาหมักทำปุ๋ยได้ เช่น เศษผัก เปลือกผลไม้เศษอาหาร ใบไม้ เศษเนื้อสัตว์ เป็นต้น แต่จะไม่รวมถึง ซากหรือ เศษของพืช ผัก ผลไม้หรือสัตว์ที่เกิดจากการทดลองในห้องปฏิบัติการ โดยที่ขยะย่อยสลายนี้เป็นขยะที่พบมากที่สุด คือ พบมากถึง ๖๔% ของปริมาณขยะทั้งหมดในกองขยะ

๒. **ขยะรีไซเคิล (Recyclable waste) หรือ มูลฝอยที่ยังใช้ได้** คือ ของเสียบรรจุภัณฑ์ หรือวัสดุเหลือใช้ ซึ่งสามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้ เช่น แก้ว กระดาษ เศษพลาสติก กล่องเครื่องดื่มแบบ UHT กระป๋องเครื่องดื่ม เศษโลหะ อะลูมิเนียม ยางรถยนต์ เป็นต้น สำหรับขยะรีไซเคิลนี้เป็นขยะที่พบมากเป็นอันดับที่สองในกองขยะ กล่าวคือ พบประมาณ ๓๐ % ของปริมาณขยะทั้งหมดในกองขยะ

๓. ขยะอันตราย (Hazardous waste) หรือ มูลฝอยอันตราย คือ ขยะที่มีองค์ประกอบหรือปนเปื้อนวัตถุอันตรายชนิดต่างๆ ซึ่งได้แก่ วัตถุระเบิด วัตถุไวไฟ วัตถุออกซิไดซ์ วัตถุมีพิษ วัตถุที่ทำให้เกิดโรค วัตถุกรรมมันตรังสี วัตถุที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม วัตถุกัดกร่อน วัตถุที่ก่อให้เกิดการระคายเคือง วัตถุอย่างอื่นไม่ว่าจะเป็นเคมีภัณฑ์หรือสิ่งอื่นใดที่อาจทำให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สินหรือสิ่งแวดล้อม เช่น ถ่านไฟฉาย หลอดฟลูออเรสเซนต์แบตเตอรี่โทรศัพท์เคลื่อนที่ ภาชนะบรรจุสารกำจัดศัตรูพืช กระป๋องสเปรย์บรรจุสีหรือสารเคมี เป็นต้น ขยะอันตรายนี้เป็นขยะที่มักจะพบได้น้อยที่สุด กล่าวคือ พบประมาณเพียง ๓% ของปริมาณขยะทั้งหมดใน กองขยะ

๔. ขยะทั่วไป (General waste) หรือ มูลฝอยทั่วไป คือ ขยะประเภทอื่นนอกเหนือจากขยะย่อยสลาย ขยะรีไซเคิล และขยะอันตราย มีลักษณะที่ย่อยสลายยากและไม่คุ้มค่าสำหรับการนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ เช่น ห่อพลาสติกใส่ขนม ถุงพลาสติกบรรจุผงซักฟอก พลาสติกห่อลูกอม ซองขนมกึ่งสำเร็จรูป ถุงพลาสติกเบื้อนเศษอาหาร โฟมเบื้อนอาหาร ฟอลย์เบื้อนอาหาร เป็นต้น สำหรับขยะทั่วไปนี้เป็นขยะที่มีปริมาณใกล้เคียงกับขยะอันตราย กล่าวคือ จะพบประมาณ ๓% ของปริมาณขยะทั้งหมดในกองขยะ

๕. มูลฝอยติดเชื้อ คือ มูลฝอยที่เกิดขึ้นหรือใช้ในกระบวนการตรวจวินิจฉัยทางการแพทย์และการรักษาพยาบาลการให้ภูมิคุ้มกันโรคและการทดลองเกี่ยวกับโรค และการตรวจชันสูตรศพ หรือซากสัตว์รวมทั้งใน การศึกษาวิจัยเรื่องดังกล่าว ให้ถือว่าเป็นมูลฝอยติดเชื้อ เช่น ซากหรือชิ้นส่วนของมนุษย์หรือสัตว์ที่เป็นผลมาจากการผ่าตัด การตรวจชันสูตรศพหรือซากสัตว์ และการใช้สัตว์ทดลอง วัสดุของมีคม มีด เข็ม กระบอกฉีดยา หลอดแก้ว ภาชนะที่ทำด้วยแก้ว สไลด์ แผ่นกระจกปิดสไลด์ วัสดุซึ่งสัมผัสกับเลือด ส่วนประกอบของเลือด ผลิตภัณฑ์ที่ได้จาก เลือด ผ้าก๊อซ ผ้าต่างๆ และท่อยาง เป็นต้น

ส่วนที่ ๑

ข้อมูลทั่วไป

สภาพทั่วไป และข้อมูลพื้นฐาน ตำบลพรหมนิมิต อำเภอดงหลวง จังหวัดนครสวรรค์

๑.สภาพทั่วไป

๑.๑ ที่ตั้งที่ทำการ

เลขที่ ๙ หมู่ที่ ๙ ตำบลพรหมนิมิต อำเภอดงหลวง จังหวัดนครสวรรค์

๑.๒ เนื้อที่ตำบล

ตำบลพรหมนิมิต มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ ๑๔,๖๗๓ ไร่ หรือประมาณ ๒๑.๖๘ ตารางกิโลเมตร

๑.๓ ภูมิประเทศ

มีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ จด กับตำบลดงหลวง อำเภอดงหลวง จังหวัดนครสวรรค์

ทิศใต้ จด กับตำบลสร้อยทอง อำเภอดงหลวง จังหวัดนครสวรรค์

ทิศตะวันออก จด กับตำบลช่องแค อำเภอดงหลวง จังหวัดนครสวรรค์

ทิศตะวันตก จด กับตำบลหนองหม้อ อำเภอดงหลวง จังหวัดนครสวรรค์

๑.๔ จำนวนหมู่บ้าน

มี ๙ หมู่บ้าน อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพรหมนิมิต โดยแยกพื้นที่การปกครองออกเป็น

๑๒ หมู่บ้าน ดังนี้

๑.๑ เขตการปกครอง มีกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จำนวน ๙ หมู่บ้าน

- หมู่ที่ ๑ บ้านบ่อดินขาว
- หมู่ที่ ๒ บ้านสะพานสาม
- หมู่ที่ ๓ บ้านสะพานสอง
- หมู่ที่ ๔ บ้านคลองแปด
- หมู่ที่ ๕ บ้านหนองโนน
- หมู่ที่ ๖ บ้านหนองหญ้าร้างกา
- หมู่ที่ ๗ บ้านโพธิ์ค้อย
- หมู่ที่ ๘ บ้านกกกั่ว
- หมู่ที่ ๙ บ้านหนองไก่อหล่อ

๑.๒ การเลือกตั้ง มีนายกที่มาจากการเลือกตั้งและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลพรหมนิมิต ดังนี้

ผู้บริหารท้องถิ่น

๑. นายสมเกียรติ คงทิม

นายกองค์การบริหารส่วนตำบล

๒. นางสุนันท์ ทองนาค

รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

๓. นายมานพ ขวาลา

รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

๔. นายพัทธวัชร คงทิม

เลขานุการนายก อบต.

สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

๑. นายสมคิด พัทธสีมา	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ ๑
๒. นางหัทธิม ประสงค์	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ ๒
๓. นางยอด นพรัตน์	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ ๓
๔. นายบุญเรือง กาบทอง	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ ๔
๕. นางธัญญพัทธ์ ธินอนันต์ชัย	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ ๕
๖. นางเกษร มาทันใจ	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ ๖
๗. นายวิชาญ แผ่นทอง	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ ๗
๘. นายเจริญ โสกา	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ ๘
๙. นายแสวง คำพงษ์	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ ๙

๑.๕ ประชากร

ประชากรทั้งสิ้น ๔,๙๓๖ คน แยกเป็น ชาย ๒,๔๑๕ คน หญิง ๒,๕๒๑ คน
จำนวน ๑,๓๘๙ ครัวเรือน แยกเป็นหมู่บ้านดังนี้

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ประชากร(คน)			จำนวน ครัวเรือน
		ชาย	หญิง	รวม	
๑	บ้านบ่อดินขาว	๒๙๐	๓๔๗	๖๓๗	๒๑๗
๒	บ้านสะพานสาม	๒๒๐	๒๑๓	๔๓๓	๑๓๐
๓	บ้านสะพานสอง	๒๑๗	๒๒๘	๔๔๕	๑๓๘
๔	บ้านคลองแปด	๓๓๕	๓๕๓	๖๘๘	๒๑๓
๕	บ้านหนองโนน	๑๐๗	๑๒๐	๒๒๗	๗๙
๖	บ้านหนองหญ้าร้างกา	๔๑๖	๔๖๓	๘๗๙	๓๗๙
๗	บ้านโพธิ์ค้อย	๑๖๘	๑๖๗	๓๓๕	๑๑๗
๘	บ้านกกกั่วว	๓๙๙	๔๐๔	๘๐๓	๒๔๙
๙	บ้านหนองไก่อหล่อ	๒๐๕	๒๐๙	๔๑๔	๑๖๐
รวมทั้งสิ้น		๒,๓๕๗	๒,๕๐๔	๔,๘๖๑	๑,๖๘๒

๒.สภาพทางเศรษฐกิจ

๒.๑ อาชีพ

ประชากรในตำบลพรหมนิมิต ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมทำไร่/ทำนา ค้าขายและรับจ้างทั่วไป เช่น ปลูกข้าว, ปลูกถั่ว, ปลูกอ้อย และรับจ้างเป็นอาชีพหลักตามลำดับ

๒.๒ หน่วยธุรกิจในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพรหมนิมิต

๑. สถานีบริการน้ำมัน จำนวน ๒ แห่ง
๒. โรงสี จำนวน ๕ แห่ง
๓. ร้านค้าต่างๆ จำนวน ๒๐ แห่ง
๔. กลุ่มต่างๆในชุมชนและพื้นที่ จำนวน ๔๙ กลุ่ม
 - ร้านค้าขายของ ๔๓ แห่ง
 - ปั่นหลอด (น้ำมัน) ๑๑ แห่ง
 - โรงสี ๑ แห่ง

- โรงแรม ๑ แห่ง
- อุ้งช่อมรดก ๔ แห่ง
- ร้านเสริมสวย ๒ แห่ง
- ฟาร์มเลี้ยงไก่ ๑ แห่ง

๓.สภาพสังคม

๓.๑ การศึกษา

๓.๑.๑ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียน ๑ แห่ง

ที่	ชื่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	จำนวนนักเรียน (คน)	ครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก/ผู้ดูแลเด็ก
๑	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อบต.พรหมนิมิต	๒๗	นางจริยาภรณ์ มงคลเมฆ นางสาวศิริวรรณ ปล้องทอง นางสาวกนกพร เอ็มจิ๋ว

๓.๒ โรงเรียนประถมศึกษา ๓ แห่ง

- (๑) โรงเรียนบ้านคลองแปดประชาสรรค์ หมู่ที่ ๔
- (๒) โรงเรียนบ้านหนองหญ้าร้าง หมู่ที่ ๖
- (๓) โรงเรียนบ้านกกก้ว หมู่ที่ ๘

๔.สถาบันและองค์การทางศาสนา

วัด/สำนักสงฆ์/มัสยิด จำนวน ๗ แห่ง

- ๑.วัดช่องแค ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑ ตำบลพรหมนิมิต
- ๒.วัดประชาสรรค์(คลองแปด) ตั้งอยู่หมู่ที่ ๔ ตำบลพรหมนิมิต
- ๓.วัดหนองหญ้าร้าง ตั้งอยู่หมู่ที่ ๖ ตำบลพรหมนิมิต
- ๔.วัดโพธิ์ค้อย ตั้งอยู่หมู่ที่ ๗ ตำบลพรหมนิมิต
- ๕.วัดโคกสลด ตั้งอยู่หมู่ที่ ๗ ตำบลพรหมนิมิต
- ๖.วัดกกก้ว ตั้งอยู่หมู่ที่ ๘ ตำบลพรหมนิมิต
- ๗.วัดหนองไก่อหล่อ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๙ ตำบลพรหมนิมิต

๕.ด้านสาธารณสุข

มีศูนย์บริการสาธารณสุข จำนวน ๑ แห่ง คือ ๑. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านหนองหญ้าร้าง ตั้งอยู่หมู่ที่ ๖ ตำบลพรหมนิมิต อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์

๗.การบริการพื้นฐาน

๗.๑ การคมนาคมขนส่ง

การคมนาคมขนส่ง มี ทางบก และทางราง (รถไฟ)

- ถนนทางหลวงหมายเลข ๑๑ ถนนสายหลักที่ใช้ติดต่อกับอำเภอและจังหวัด
- ถนนภายในหมู่บ้าน ก่อสร้างเป็นถนนคอนกรีตแล้ว ประมาณ ๗๐%

๗.๒ การไฟฟ้า

ปัจจุบันมีไฟฟ้าให้บริการครบทั้ง ๙ หมู่บ้าน

๗.๓ การประปา

ปัจจุบันมีบริการประปาครบ จำนวน ๙ หมู่บ้าน

๗.๔ โทรศัพท์

- โทรศัพท์บ้าน
- โทรศัพท์มือถือ

๗.๕ ไปรษณีย์/การสื่อสาร/การขนส่งวัสดุ ครุภัณฑ์

- หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน จำนวน ๙ แห่ง

๘. ข้อมูลอื่น ๆ

ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลพรหมนิมิตมีคลองชลประทานชยันต-ป่าสัก ไหลผ่าน ซึ่งใช้ประโยชน์ในการเพาะปลูก และเลี้ยงสัตว์ ในฤดูฝนจะมีปริมาณน้ำฝนเป็นประโยชน์ในการเพาะปลูก มีแหล่งน้ำประกอบด้วย

- คลองส่งน้ำ จำนวน ๑๑ แห่ง
- สระน้ำ จำนวน ๔ แห่ง
- บ่อน้ำตื้น จำนวน ๓ แห่ง
- ฝาย จำนวน ๔ แห่ง
- คลองซอย จำนวน ๑๔ แห่ง

๙ ข้อมูลด้านแหล่งน้ำกิน น้ำใช้ (หรือน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค)

ปัจจุบันมีบริการประปาหมู่บ้านจำนวน ๙ หมู่บ้าน

๑๐. สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

ในเขตพื้นที่ตำบลพรหมนิมิตมีผลิตภัณฑ์ชุมชน ที่หมู่บ้านในตำบล พรหมนิมิตมีการทำผลิตภัณฑ์เพื่อ เป็นสินค้าชุมชน ได้แก่ ๑. บ้านหมู่ที่

- ๑ ผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับการทำน้ำพริก ทำปลาสาม
๒. บ้านหมู่ที่ ๗ ผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับยาหม่องสมุนไพร
๓. บ้านหมู่ที่ ๘ ผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับผ้าทอ
๔. สินค้าทางการเกษตร กลุ่มวิสาหกิจชุมชน

สถานการณ์ขยะมูลฝอย และของเสียอันตรายในเขตตำบลพรหมนิมิต

พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.๒๕๕๓ มาตรา ๕๐ (๓) และ มาตรา ๕๓ (๑) ได้มีหน้าที่รักษาความสะอาดของถนน/ทางเดินที่สาธารณะรวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ประกอบกับพระราชบัญญัติสาธารณสุข มาตรา ๑๘ กำหนดการเก็บขนหรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยในเขต อบท. ใดเป็นอำนาจ อบท. นั้น แผนปฏิบัติการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนระยะสั้น ๑ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๗ - ๒๕๖๘) และแผนปฏิบัติการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระยะ ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๘) ขององค์การบริหารส่วนตำบลพรหมนิมิต ตลอดจนการจัดทำแผนปฏิบัติการ “ประเทศไทยไร้ขยะ” ตามแนวทางพระราชรัฐ ระยะ ๑ ปี แผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ โดยใช้หลักการ ๓Rs คือการ **ใช้น้อย ใช้ซ้ำ และ นำกลับมาใช้ใหม่** เพื่อลดปริมาณขยะมูลฝอยในภาพรวมของประเทศ โดยมีเป้าหมายการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ร้อยละ ๔๐ ได้รับการกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ คือ ปริมาณขยะ มูลฝอยชุมชน ที่เกิดขึ้น จำนวน ๔ ประเภท ได้แก่ มูลฝอยทั่วไป มูลฝอยอันตราย มูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่ และมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน ถูกนำไปกำจัด ณ สถานที่กำจัดที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นในปี ๒๕๖๘ ร้อยละ ๓๐ ถูกนำไปใช้ประโยชน์ คริวเรือนในพื้นที่ ร้อยละ ๕๐ เข้าร่วมเครือข่าย “อาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก” เพื่อส่งเสริมการจัดการขยะมูลฝอย หมู่บ้าน ร้อยละ ๑๐๐ มีการจัดตั้งจุดรวบรวมขยะอันตรายชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ ๑๐๐ มีภาชนะรองรับมูลฝอยแบบแยกประเภทในสวนสาธารณะและสถานที่ท่องเที่ยวทุกแห่ง และรณรงค์ให้มีการจัดการขยะชุมชนโดยเน้นการจัดการขยะจากครัวเรือน

ปัจจุบันขยะมูลฝอยเป็นปัญหาที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องให้ความสำคัญและให้ความร่วมมือในการแก้ไขกันอย่างเต็มความสามารถเพราะเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนทุกระดับ และนับวันจะทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากความเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ การเพิ่มขึ้นของประชากร ตลอดจนพฤติกรรมกรอุปโภคบริโภคของพวกเราได้เปลี่ยนไปจากเดิมที่เคยใช้ตะกร้า เวลาไปจ่ายตลาด ใช้ปืนโตใส่อาหาร ใช้ใบบัว หรือใบตองห่ออาหาร แต่ปัจจุบันมีการใช้สินค้าที่มีบรรจุภัณฑ์จำพวกพลาสติก โฟม แก้ว กระดาษ โลหะอลูมิเนียม เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ทำให้เกิดมูลฝอย และของเสียอันตรายเพิ่มขึ้นไปด้วย ผลกระทบที่ตามมาทั้งความสูญเสียทางด้านสิ่งแวดล้อม ก่อให้เกิดมลพิษทางน้ำ ทางดินเสื่อมสภาพ ความเสียหายจากเหตุรำคาญส่ง กลิ่นเหม็นรบกวน รวมถึงเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรค เสียหายต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ความสูญเสียทางด้านเศรษฐกิจ และสิ้นเปลืองงบประมาณของรัฐที่ใช้ในการแก้ไขขยะมูลฝอย และ ของเสียอันตราย อย่างไรก็ตาม ข้อมูลจากกรมควบคุมมลพิษได้นำเสนอไว้ว่า ขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ที่เกิดขึ้นมีสัดส่วนองค์ประกอบที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้ อัตราไม่น้อยกว่า ๘๐ ของปริมาณขยะ ที่เกิดขึ้น โดยสามารถนำขยะจำพวก พลาสติก แก้ว กระดาษ โลหะ อลูมิเนียมมารีไซเคิล ได้ร้อยละ ๓๐-๓๕ และ นำขยะอินทรีย์ หรือขยะที่สามารถย่อยสลายได้มาหมักทำปุ๋ย ได้ร้อยละ ๔๕-๕๐ แต่ปัจจุบันอัตราการนำขยะมาใช้ประโยชน์ใหม่มีเพียงร้อยละ ๒๒ ของปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น ยังคงเป็นอัตราที่ต่ำกว่าเหมือนเปรียบเทียบกับขยะมูลฝอยที่มีศักยภาพในการนำมาใช้ประโยชน์ได้

ดังนั้น เพื่อการดำเนินการลดคัดแยกขยะและใช้ประโยชน์ขยะมูลฝอยให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่สำคัญ ทั้งภาครัฐ ภาคประชาชน และภาคเอกชน ได้แก่สถานประกอบการ และองค์กรเอกชนต่างๆในการดำเนินกิจกรรมการลด คัดแยก และใช้ประโยชน์ขยะมูลฝอยเพื่อให้มีความยั่งยืนและต่อเนื่องโดยการคัดแยกขยะมูลฝอยจากแหล่งกำเนิด นำขยะที่สามารถนำไปแปรรูปใช้ใหม่(Recycle)

โดยการจัดการกับปัญหาขยะมูลฝอยที่ผ่านมาในอดีต ได้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีการใช้งบประมาณ และสูญเสียทรัพยากรไปจำนวนมากแต่ก็ไม่สามารถที่จะจัดการกับปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร และการแก้ไขปัญหามูลฝอยนั้น หากใช้กลไกเพียงแค่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐก็ไม่สามารถที่จะแก้ไขปัญห ความสำเร็จ ดังนั้น จำเป็นจะต้องอาศัยความร่วมมือและการมีส่วนร่วมจาก ทุกภาคส่วน ตามแนวทางประชารัฐ อีกทั้ง ทุกภาคส่วนมีส่วนก่อให้เกิดขยะมูลฝอยด้วยกันทั้งสิ้น นั้นหมายความว่า ทุกภาคส่วนจะต้องรับผิดชอบ ในเรื่องการแก้ไขปัญหามูลฝอยร่วมกันอย่างจริงจัง ซึ่งเป็นแนวทางที่ยั่งยืนและเหมาะสมที่สุด หากทุกคน เข้ามามีส่วนร่วมในการ ลด คัดแยก และใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอย เริ่มจากตนเอง ครอบครัว หมู่บ้านหรือ ชุมชน สถานประกอบการต่างๆ เช่น ร้านอาหารร้านสะดวกซื้อ รวมทั้งองค์กรต่างๆ เช่น โรงเรียน และ สถานที่ราชการ อาคารสำนักงานก็จะสามารถช่วยแก้ไขปัญหามูลฝอยได้ และยังช่วยให้ประหยัดงบประมาณ และ ทรัพยากรธรรมชาติอีกด้วย โดยการนำหลักการ ๓Rs คือ แนวคิดและแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดการใช้ ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า ส่งผลให้ปริมาณขยะมูลฝอยเกิดขึ้นน้อยลง โดยนำแนวทางการลดการใช้ซ้ำและ แปรรูปใช้ใหม่(Reduce Reuse Recycle:๓Rs) มาประยุกต์ใช้ เป้าหมายหลักคือการลดการใช้วัสดุ/ผลิตภัณฑ์ เพื่อลดปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น (Reduce) การนำวัสดุ/ผลิตภัณฑ์ ที่ยังสามารถใช้งานได้กลับมาใช้ซ้ำ (Reuse) และการนำเศษวัสดุ/ผลิตภัณฑ์ที่ใช้งานแล้วมาแปรรูป เพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle)

ส่วนที่ ๒

ยุทธศาสตร์แผนบริหารจัดการขยะมูลฝอย

วิสัยทัศน์

“ทำงานเชิงรุก เน้นการมีส่วนร่วม สร้างความสามัคคี พัฒนาสังคมให้ยั่งยืน”

พันธกิจ

๑. รณรงค์ให้ความรู้วิธีการคัดแยกขยะที่เกิดจากต้นทางหรือครัวเรือน โดยเน้นการมีส่วนร่วมของ ประชาชน
๒. ลด ละ เลิกปริมาณการใช้ขยะ โดยรณรงค์ การใช้หลักการจังหวัดสะอาด ๓Rs ประชาชน
๓. สร้างนิสัยการลด ละ เลิก การสร้างขยะ และสร้างความตระหนักรู้ถึงผลกระทบจากปัญหาขยะในอนาคต

ยุทธศาสตร์ของแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอย

ยุทธศาสตร์ที่ ๑

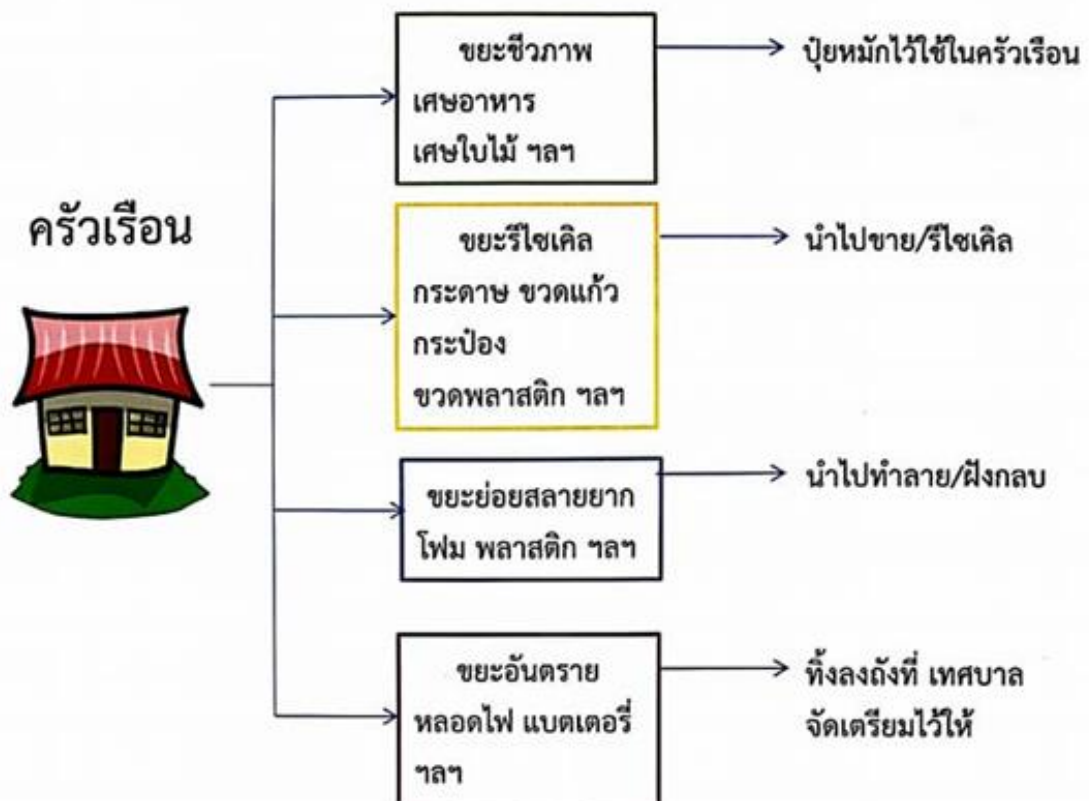
การสร้างวินัย ความตระหนักรู้และปลูกจิตสำนึกของคนในชุมชนสู่การจัดการอย่างยั่งยืน

๑. สร้างจิตสำนึกและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการลดการใช้ขยะและการคัดแยกขยะ-ของเสียอันตรายจากครัวเรือน
๒. ประชาสัมพันธ์ รณรงค์ให้ความรู้ การลด ละ เลิกการใช้ขยะ และการแยกขยะ-ของเสียอันตรายจากต้นทาง
๓. ทำความสะอาด และจัดเก็บขยะเป็นประจำเสมอ
๔. ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ลดการใช้ถุงพลาสติก หลอดพลาสติก และกล่องโฟม
๕. ส่งเสริมและรณรงค์การไปซื้อสินค้าไม่รับถุงพลาสติก
๖. ส่งเสริมการผลิตสินค้าในชุมชนให้ใช้บรรจุภัณฑ์ที่ผลิตจากธรรมชาติไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม
๗. สนับสนุนการซื้อหรือผลิตสินค้าที่ไม่ก่อให้เกิดการสร้างขยะที่ย่อยสลายยาก
๘. สนับสนุนให้มีกิจกรรม Big cleaning Day ในทุกหมู่บ้าน/ชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒

การจัดการขยะในชุมชน

๑. ส่งเสริมการคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทางหรือครัวเรือนมีการคัดแยกขยะก่อนนำไปทิ้ง
๒. ส่งเสริมให้ประชาชนสร้างนวัตกรรมคัดแยกขยะจากครัวเรือนใช้เอง
๔. ส่งเสริมหมู่บ้านต้นแบบการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย
๕. สร้างแหล่งเรียนรู้การจัดการขยะ เช่น โรงเรียนสะอาดปราศจากขยะและของเสียอันตราย, วัด และ หมู่บ้านสะอาดปราศจากขยะและของเสียอันตราย มีการจัดตั้ง “จุดรวมขยะอันตราย” เป็นต้น

ส่วนที่ ๓

แผนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของตำบลพรหมนิมิต

มาตรการส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนให้ประสบความสำเร็จ

มาตรการในการส่งเสริมและสนับสนุนให้การบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนประสบผลสำเร็จ โดยเริ่มต้นคือให้ประชาชนเกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการจัดการขยะมูลฝอย การบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนเกิดวินัยลดการบริโภคสินค้าที่ฟุ่มเฟือยหรือไม่จำเป็น เพื่อลดอัตราการเกิดขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ณ แหล่งกำเนิด สนับสนุนการผลิตและการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้มีการใช้ซ้ำ การคัดแยกและนำขยะมูลฝอยและขยะอันตรายไปใช้ประโยชน์ใหม่ให้มากที่สุดก่อนการกำจัด ในขั้นสุดท้าย ส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจรีไซเคิล รวมถึงการสร้างแรงจูงใจให้ครัวเรือน สถานศึกษา สถานประกอบการ และภาคบริการ ทั้งในชุมชนและสถานที่ท่องเที่ยวคัดแยกและลดปริมาณ ในส่วนของภาคเอกชนต้องมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการใช้วัสดุที่สามารถใช้ซ้ำ หรือนำกลับมาแปรรูปใช้ใหม่ ตามหลักการ 3Rs ภาครัฐเป็นผู้นำในการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายในหน่วยงาน และส่งเสริมการใช้สินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้ครบวงจร ขยะมูลฝอยที่เราพบเห็นกันในชีวิตประจำวันนั้น เกิดจากครัวเรือน สถานประกอบการ รวมถึงสถานที่สาธารณะ ดังนั้น จึงต้องใช้มาตรการต่าง ๆ ในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ดังนี้

๑. มาตรการการดำเนินงานตามแผนรณรงค์ “แยกก่อนทิ้ง” เพื่อขับเคลื่อนการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน

ด้วยพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้มอบนโยบายการบริหารจัดการจัดการขยะมูลฝอย โดยรณรงค์ให้ครัวเรือนลดปริมาณขยะ ใช้หลักการใช้น้อย ใช้ซ้ำ นำกลับมาใช้ใหม่ สร้างจิตสำนึกและการมีส่วนร่วมในการลดขยะต้นทางของประชาชน ในพิธีมอบรางวัลให้แก่จังหวัดที่ชนะเลิศการประกวดการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ระดับประเทศประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๑ ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล และพลเอกอนุพงษ์ เผ่าจินดา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้มอบนโยบายการบริหารจัดการขยะในพิธีมอบรางวัลองค์กรจัดการสิ่งแวดล้อมดีเด่น “โครงการมือถือเก่าไป ชีวิตใหม่มาเพื่อมอบหนังสือให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก” โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำป้ายกำหนดสีเพื่อแยกขยะใส่ถุงจำนวน ๔ ประเภท สำหรับขยะจากครัวเรือน และตั้งถังขยะ ๒ สี คือ สีเหลืองสำหรับขยะรีไซเคิล และสีน้ำเงินสำหรับขยะทั่วไป สำหรับขยะในพื้นที่สาธารณะ ซึ่งแนวทางในการจัดเก็บและการกำจัดขยะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาเลือกใช้วิธีที่เหมาะสม

กระทรวงมหาดไทย โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จึงได้กำหนดรณรงค์ “แยกก่อนทิ้ง” เพื่อสร้างแรงกระตุ้นให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ ตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง โดยให้จังหวัด อำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมู่บ้าน/ชุมชน และประชาชนในทุกครัวเรือน ร่วมดำเนินการตามแผน

โดยมีขั้นตอนและแนวทางการดำเนินการ

๑.๔ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

ก.การบริหารจัดการขยะมูลฝอย

(๑) เมื่อได้มีการประชุมรับมอบนโยบายจากจังหวัดตามข้อ ๔.๒ (๒) แล้ว ให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจัดประชุม ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้างที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง และเจ้าหน้าที่เก็บขน ให้ทราบแนวทางขั้นตอนวิธีการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ตลอดจนแนวทางในการคัดแยกขยะ การเก็บขยะที่กำหนด

(๒) กำหนดแนวทางหรือวิธีการจัดทำสัญลักษณ์ขยะแยกประเภท เพื่อความสะดวกในการจัดเก็บขยะของเจ้าหน้าที่เก็บขยะ เช่น การใช้ถุงขยะสีแยกประเภท หรือการใช้สติกเกอร์สีแยกประเภทติดที่ถุงขยะ หรือการใช้เชือกสีแยกประเภทมัดปากถุงขยะ หรือการติดเทปกาวสีแยกประเภทที่ถุงขยะ เป็นต้น

(๓) เริ่มการรณรงค์และประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้และส่งเสริมการสร้างวินัย “แยกก่อนทิ้ง” และหลักการ ๓ ช (ใช้น้อย ใช้ซ้ำ นำกลับมาใช้ใหม่)

(๔) จัดกิจกรรมเพื่อเริ่มต้นการปฏิบัติตามแผนรณรงค์ “แยกก่อนทิ้ง” พร้อมกันทั่วประเทศ ในวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๒

(๕) จัดทำสัญลักษณ์กำหนดจุดรวบรวมขยะแยกประเภทในหมู่บ้าน/ชุมชน เช่น การจัดทำป้าย ปักธง หรือสัญลักษณ์อื่น ๆ เป็นต้น ตามตัวอย่างหรือตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่

(๖) จัดทำประกาศหลักเกณฑ์ วัน เวลาในการเก็บขน ระบบขนส่งขยะ วิธีการคัดแยกเส้นทางการเก็บขน จุดรวบรวมขยะ รวมถึงการบริหารจัดการขยะอินทรีย์ ขยะทั่วไป ขยะรีไซเคิล และขยะอันตรายชุมชน และประกาศเพื่อประชาสัมพันธ์เพื่อประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบรับรู้โดยทั่วกัน เช่น เสียงตามสาย หอกระจายข่าว ป้ายประชาสัมพันธ์ การเคาะประตูบ้าน เป็นต้น

(๗) ให้จัดทำถังขยะแยกประเภท และนำไปวางตั้งไว้ในพื้นที่สาธารณะอย่างน้อยจุดละ ๒ ถัง ประกอบด้วย ถังขยะสีน้ำเงินสำหรับขยะทั่วไป และถังขยะสีเหลืองสำหรับขยะรีไซเคิล ตามตัวอย่างหรือตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่

(๘) รณรงค์และให้คำแนะนำให้ทุกครัวเรือนในเขตพื้นที่รับผิดชอบมีถังขยะอินทรีย์ ทุกครัวเรือน กรณีครัวเรือนไม่มีพื้นที่จัดทำถังขยะอินทรีย์ ให้เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีจุดรวบรวมขยะอินทรีย์ ตัวอย่างหรือตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่

ข.การสร้างการรับรู้และส่งเสริมการสร้างวินัย “แยกก่อนทิ้ง”

(๑) จัดให้มีการอบรมผู้นำชุมชน คณะกรรมการหมู่บ้าน และผู้ที่เกี่ยวข้อง ให้ความรู้วิธีการคัดแยกขยะ วัสดุรีไซเคิล ขยะอินทรีย์ และขยะอันตราย

(๒) จัดให้มีการอบรมครูในโรงเรียนขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเรื่องการบริหารจัดการขยะในครัวเรือนและการแยกขยะก่อนทิ้ง เพื่อให้ถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียน และให้นักเรียนนำไปถ่ายทอดให้กับผู้ปกครอง และนำไปปฏิบัติในหมู่บ้าน/ชุมชน

(๓) ร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อบรมให้ความรู้แก่ผู้แทนครัวเรือนในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบ หรือร่วมกันเรื่อง วัน เวลา และกำหนดเส้นทางการเก็บขน รวมถึงจุดรวบรวมขยะ การบริหารจัดการขยะอินทรีย์ ขยะทั่วไป ขยะรีไซเคิล และขยะอันตรายชุมชน เพื่อไปประกอบการจัดทำประกาศตามข้อ ๔.๔.๒ ก. (๖)

๑.๕ หมู่บ้าน/ชุมชน

(๑) กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และคณะกรรมการหมู่บ้าน/ผู้นำชุมชนและคณะกรรมการชุมชน ทำการรณรงค์ให้ความรู้แก่ครัวเรือนในหมู่บ้าน/ชุมชนให้เข้าใจหลักการบริหารจัดการขยะโดยใช้หลักการ ๓ ช (ใช้น้อย ใช้ซ้ำ นำกลับมาใช้ใหม่)

(๒) ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดให้มีจุดรวบรวม และคัดแยกขยะในหมู่บ้าน/ชุมชน

(๓) ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำถังขยะอินทรีย์รวมของหมู่บ้าน/ชุมชน และรณรงค์ให้ครัวเรือนในหมู่บ้าน/ชุมชน จัดทำถังขยะอินทรีย์ภายในบ้านเรือน ตามตัวอย่าง หรือตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่

๑.๖ การติดตามผล

๑.๖.๑ กระทรวงมหาดไทย โดยผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทยติดตามผลการดำเนินงานกับ จังหวัด

๑.๖.๒ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดยผู้ตรวจราชการกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานของสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด

๑.๖.๓ กรมการปกครอง โดยผู้ตรวจราชการกรมการปกครองติดตามความก้าวหน้าของอำเภอ หมู่บ้าน/ชุมชน

๑.๖.๔ ระดับจังหวัด โดยรองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับมอบหมายให้เป็นหัวหน้า ติดตามให้ ข้อเสนอแนะ แก้ไขปัญหา อุปสรรค ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกับอำเภอ

๒. มาตรการการลดปริมาณและคัดแยกขยะมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิด (ต้นทาง)

เพื่อเป็นการจัดการขยะมูลฝอยเป็นไปอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ มีประสิทธิภาพและนำกลับมาใช้ ประโยชน์ รวมทั้งเพื่อป้องกันและควบคุมการเพิ่มขึ้นของปริมาณขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทางมีแนวทางการจัดการ ดังต่อไปนี้

๒.๑ การใช้หลักการ ๓Rs คือ (Reduce Reuse และ Recycle) หรือ ๓ช คือ (ใช้น้อย ใช้ซ้ำ และนำกลับมาใช้ใหม่)

๑) Reduce (ใช้น้อย)

การใช้น้อย คือ การลดระดับการใช้ในปัจจุบัน ควบคุมปริมาณการใช้ให้อยู่ในสัดส่วน ที่พอเหมาะ เพื่อเป็นการลดปริมาณมูลฝอยที่เกิดขึ้น เช่น การใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก การใช้ผ้าเช็ดหน้าแทน การใช้ทิชชู ใช้ปิ่นโตแทนการใช้โฟม การไม่รับถุงพลาสติก การเลือกซื้อบรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม หลีกเลี่ยงการซื้อวัสดุสิ้นเปลืองแบบใช้ครั้งเดียว การบริโภคที่พอเพียง เป็นต้น

๒) Reuse (ใช้ซ้ำ)

การใช้ซ้ำ การนำสิ่งของที่ใช้แล้วมาใช้ประโยชน์ให้คุ้มค่า เช่น การใช้กระดาษทั้งสองหน้า การใช้ภาชนะที่สามารถใช้ซ้ำได้ การใช้บรรจุภัณฑ์ซ้ำหลายครั้งก่อนทิ้ง การเลือกซื้อสินค้าที่สามารถใช้ซ้ำได้ การดัดแปลงของเหลือใช้มาใช้ประโยชน์ การซ่อมแซมอุปกรณ์ต่างๆ ให้ใช้ได้ใหม่

๓) Recycle (นำกลับมาใช้ใหม่)

การนำกลับมาใช้ใหม่ คือ การคัดแยกขยะมูลฝอยแต่ละประเภท ทั้งที่บ้าน โรงเรียน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และสำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลพรหมนิมิตเพื่อนำวัสดุที่ยังสามารถนำกลับมาใช้ใหม่หมุนเวียนกลับมาเข้าสู่กระบวนการผลิตตามกระบวนการของแต่ละประเภท เพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ ขยะรีไซเคิลแยกโดยทั่วไปได้ ๔ ประเภท คือ แก้ว กระดาษ พลาสติก และโลหะ/อโลหะ โดยการเลือกสินค้าที่ทำมาจากวัสดุที่สามารถรีไซเคิลได้ หรือการร่วมกิจกรรมการส่งเสริมการคัดแยกขยะ และการนำขยะรีไซเคิลเข้าสู่กระบวนการผลิตเป็นสินค้าใหม่ เป็นต้น

ส่วนที่ ๔

แผนปฏิบัติการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลพรหมนิมิต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ที่	โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ	แหล่งงบประมาณ
แผนงานที่ ๑ การสร้างจิตสำนึก การสร้างวินัย ความตระหนักรู้และปลูกจิตสำนึกของคนในชุมชนสู่การจัดการอย่างยั่งยืน					
๑.	รณรงค์ประชาสัมพันธ์ การคัดแยกขยะ	๙ หมู่บ้าน	ไม่ใช้ งบประมาณ	สำนักปลัด	อบต.พรหมนิมิต
๒.	กิจกรรมการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการคัดแยกขยะ	๙ หมู่บ้าน	ไม่ใช้ งบประมาณ	สำนักปลัด	อบต.พรหมนิมิต
๓.	จัดซื้อภาชนะรองรับขยะมูลฝอยแบบแยกประเภทในชุมชน ที่สาธารณะ สถานที่ท่องเที่ยว	๙ หมู่บ้าน	ไม่ใช้ งบประมาณ	สำนักปลัด	อบต.พรหมนิมิต
๔.	รณรงค์ ลด ละ เลิก การใช้ถุงพลาสติก หลอดพลาสติก และกล่องโฟม	๙ หมู่บ้าน	ไม่ใช้ งบประมาณ	สำนักปลัด	อบต.พรหมนิมิต
๕.	ให้ร้านค้าชุมชน ลด ละ การบรรจุผลิตภัณฑ์ด้วยถุงพลาสติก และกล่องโฟม	๙ หมู่บ้าน	ไม่ใช้ งบประมาณ	สำนักปลัด	อบต.พรหมนิมิต
๖.	ส่งเสริมกิจกรรม Big cleaning day	๙ หมู่บ้าน	ไม่ใช้ งบประมาณ	สำนักปลัด	อบต.พรหมนิมิต
๗.	จัดกิจกรรมธนาคารขยะ	๙ หมู่บ้าน	ไม่ใช้ งบประมาณ	สำนักปลัด	อบต.พรหมนิมิต

๘.	ดำเนินกิจกรรม พัฒนาอาสาสมัครท้องถิ่นรักโลก เช่น การให้ความรู้ด้าน การจัดการขยะมูลฝอย การปกป้อง การอนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นในชุมชน	๙ หมู่บ้าน	ไม่ใช้ งบประมาณ	สำนักปลัด	อบต.พรหมนิมิต
๙.	จัดตั้งศูนย์แลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดการขยะมูลฝอยชุมชน	๙ หมู่บ้าน	ไม่ใช้ งบประมาณ	สำนักปลัด	อบต.พรหมนิมิต
๑๐.	ครัวเรือนร้อยละ ๑๐๐ มีการจัดทำถังขยะเปียกครัวเรือน ได้รับการส่งเสริมและจัดทำถังขยะเปียก	๙ หมู่บ้าน	ไม่ใช้ งบประมาณ	สำนักปลัด	อบต.พรหมนิมิต
๑๑.	จัดกิจกรรมถนนสะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อย ตามแนวทางการดำเนินโครงการ “๑ อปท. ๑ ถนนท้องถิ่นใส่ใจ สิ่งแวดล้อม”	ถนน ๑ สาย ความยาว ๔๐๐ เมตร	ไม่ใช้ งบประมาณ	สำนักปลัด	อบต.พรหมนิมิต
๑๒.	จัดทำโครงการ วัด ประชา รัฐ สร้างสุข ๕ ส.	๒ วัด ที่อยู่ในเขต อบต.ฯ	ไม่ใช้ งบประมาณ	สำนักปลัด	อบต.พรหมนิมิต

ที่	โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ	แหล่งงบประมาณ
<u>แผนงานที่ ๒ การสร้างรูปแบบ/วิธีการจัดการขยะ</u>					
๑	ดำเนินการสำรวจข้อมูลปริมาณขยะมูลฝอย แต่ละครัวเรือน	๙ หมู่บ้าน	ไม่ใช้ งบประมาณ	สำนักปลัด	อบต.พรหมนิมิต
๒	คัดเลือกครัวเรือนต้นแบบ ลด คัดแยกขยะ และใช้ประโยชน์ จาก หลัก ๓Rs	๙ หมู่บ้าน	ไม่ใช้ งบประมาณ	สำนักปลัด	อบต.พรหมนิมิต
๓	ติดตามผลการดำเนินงานจากขยะมูลฝอย <u>หลายทาง</u> มีปริมาณ ลดลง	๙ หมู่บ้าน	ไม่ใช้ งบประมาณ	สำนักปลัด	อบต.พรหมนิมิต
๔	ดำเนินการหาสถานที่เก็บขยะอันตราย	๙ หมู่บ้าน	ไม่ใช้ งบประมาณ	สำนักปลัด	อบต.พรหมนิมิต